

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Het toezicht op inzet van e-health bij zorgaanbieders

Bijeenkomst IVVU

Johan Krijgsman, coördinerend inspecteur e-health

Onderwerpen

- › Toezicht? Waarom dan?
- › Een inspectiedag bij een zorgaanbieder
- › De thema's van het toetsingskader
- › (Wat) inzicht in onderliggende normen

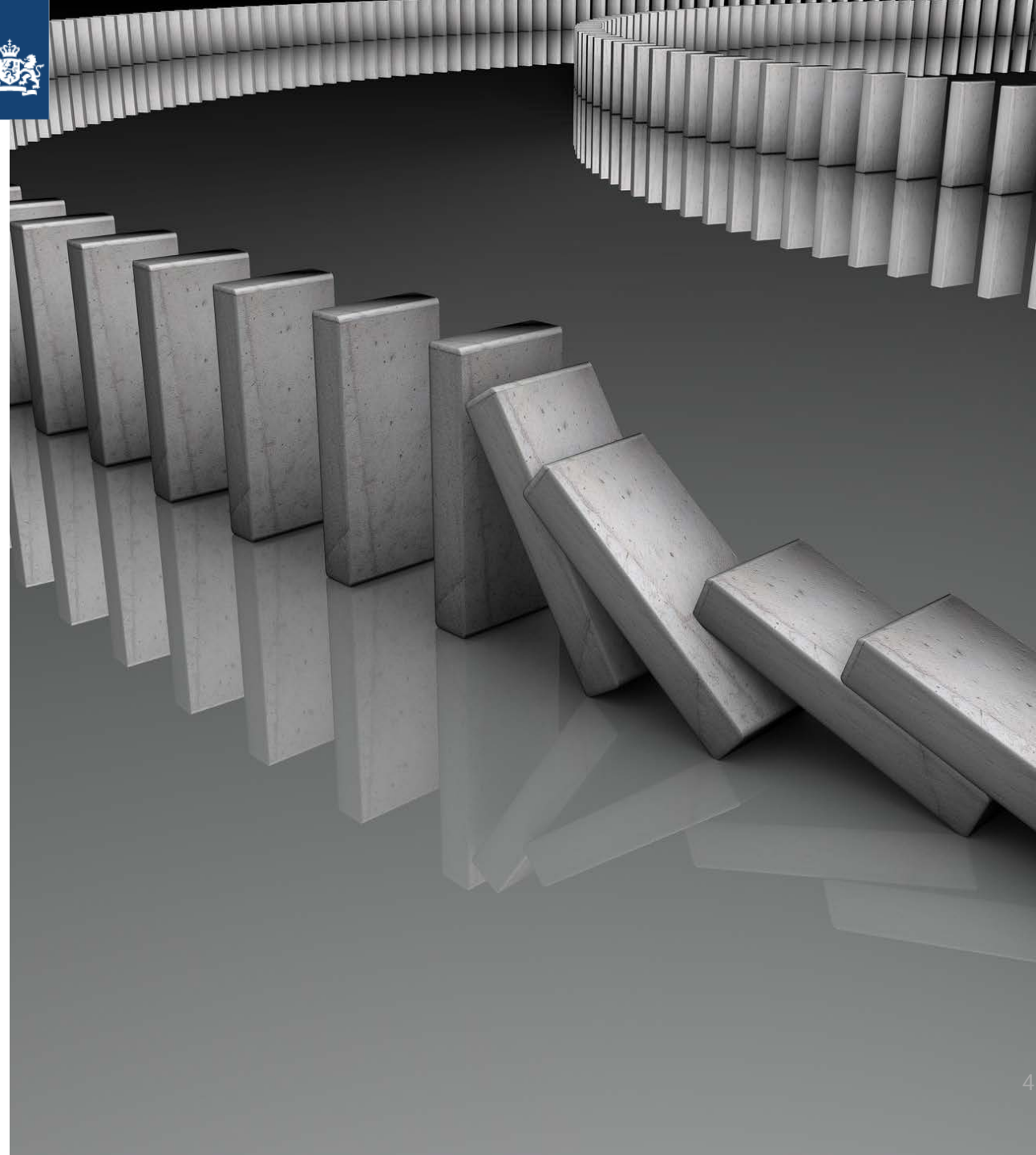

Waar zou u zelf op letten en
wie zou u spreken?

Waarom IGJ-aandacht voor e-health?

- Groeiende afhankelijkheid
- Nieuwe werkwijzen, nieuwe rollen, nieuwe taken
- Nieuwe ketenafhankelijkheden

OVERHEID OVERDENKT ACTIE TEGEN GEVOLGEN ICT-STORINGEN

Minister Bruins (Medische Zorg & Sport) gaat kijken of er acties nodig zijn om de gevolgen van grote ICT-storingen in ziekenhuizen te beperken. Hiervoor zal Bruins zich baseren op de uitkomsten van onderzoek naar de digitale veiligheid van ziekenhuizen. Dat stelt de minister in antwoord op kamervragen van Maarten Hijink, namens de SP lid van de Tweede Kamer.

Minister Bruins bekijkt of er acties nodig zijn om de gevolgen van grote ICT-storingen in ziekenhuizen te beperken. Dat stelt de minister in antwoord op kamervragen. De impact van ICT-storingen op zorgcontinuïteit van ziekenhuizen neemt toe.

TAGS

ICT

OVERHEID

ZIEKENHUIS

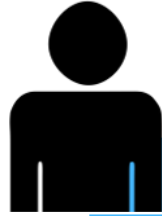

Bronnen van risico

technisch

- Onvoldoende gevalideerd
- Defecten
- Beveiligingslekken

mensgebonden

- Onvoldoende kennis en kunde
- Onvoldoende inzicht in risico's
- Cognitieve, motorische, sensorische beperkingen

organisatorisch

- Verantwoordelijkheden niet belegd
- Geen aandacht voor beheer, training, onderhoud
- Geen goede veiligheidscultuur
- Geen/onvoldoende maatregelen voor continuïteit

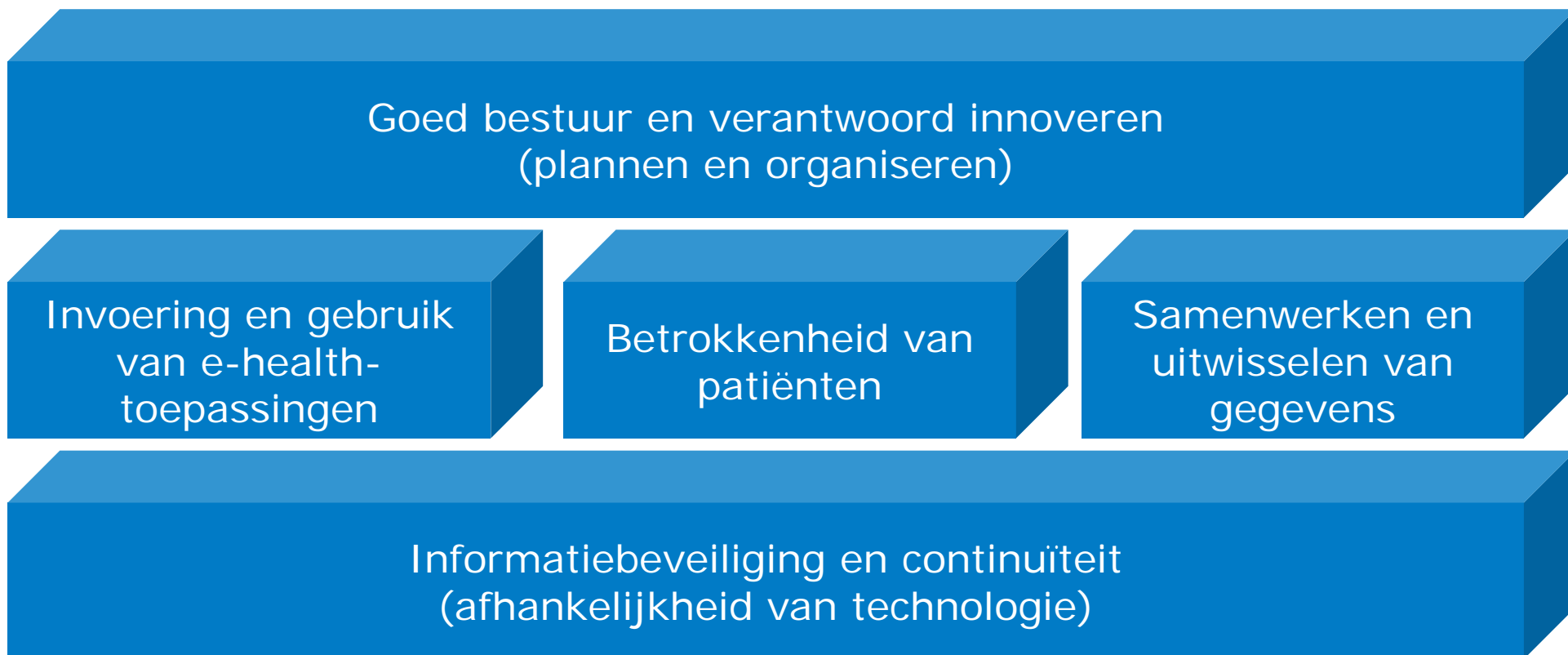

Regels en normen (o.a.)

- › Wkkgz art. 3 en uitvoeringsbesluit (o.a. veilige toepassing van medische technologie)
- › Wet aanvullende bepalingen verwerking persoonsgegevens in de zorg
- › Kwaliteitskader verpleeghuiszorg
- › NEN 8028: kwaliteitseisen telemedicine
- › NEN 7510: managementsysteem voor informatiebeveiliging
- › Handreiking verantwoordelijkheidsverdeling bij samenwerking in de zorg

Waar letten we op?

Een typische inspectiedag

Gesprek raad van bestuur

e-Health-toepassingen bekijken (meestal 2)

Gesprek patiënt-vertegenwoordiger

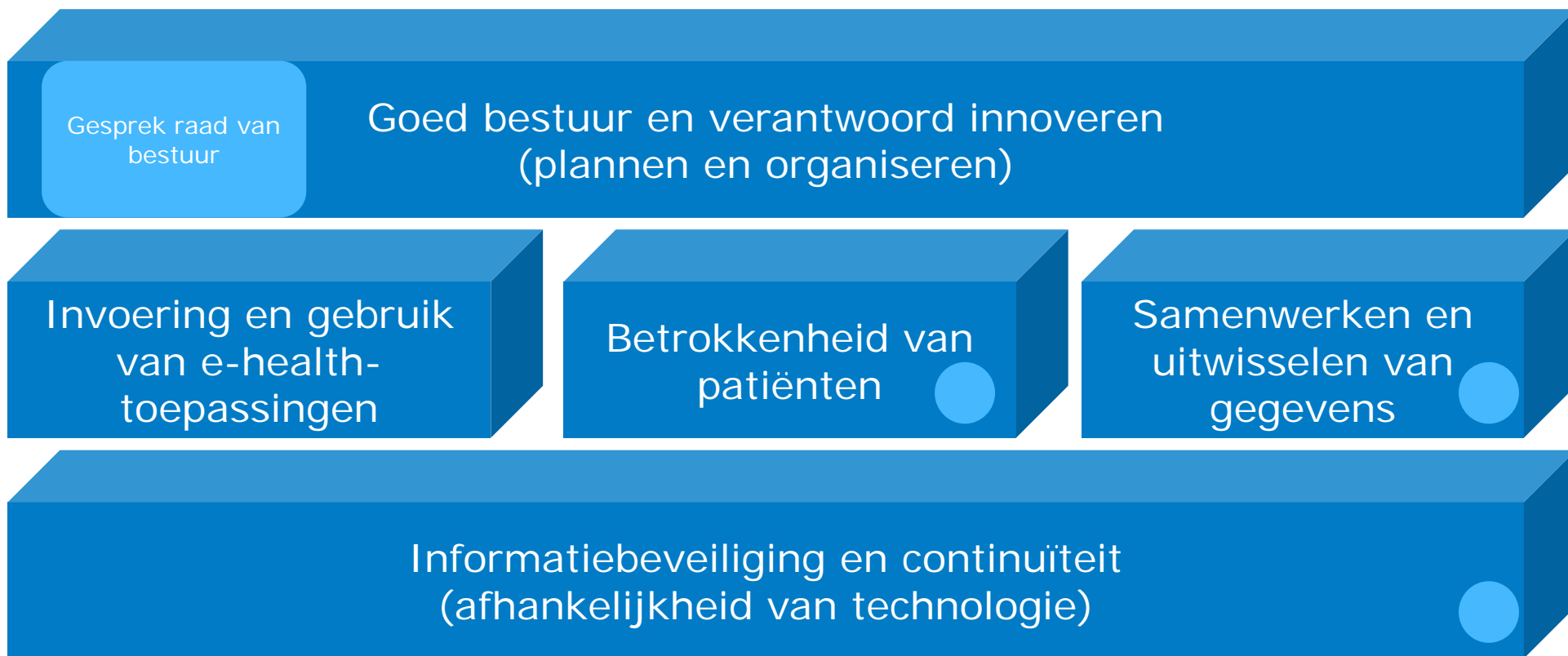
Werkvloer bekijken en/of spreken met 3 zorgverleners

Informatiebeveiliging en gegevensuitwisseling

Terugkoppeling

Waar letten we op?

Goed bestuur en verantwoord innoveren

- Beleid en doelen helder
- Organisatie ingericht, taken en verantwoordelijkheden belegd
- Duidelijk hoe keuzes worden gemaakt en wie erbij betrokken is
- Risico's in kaart gebracht
- Bestuur in controle op voortgang, kwaliteit en kosten

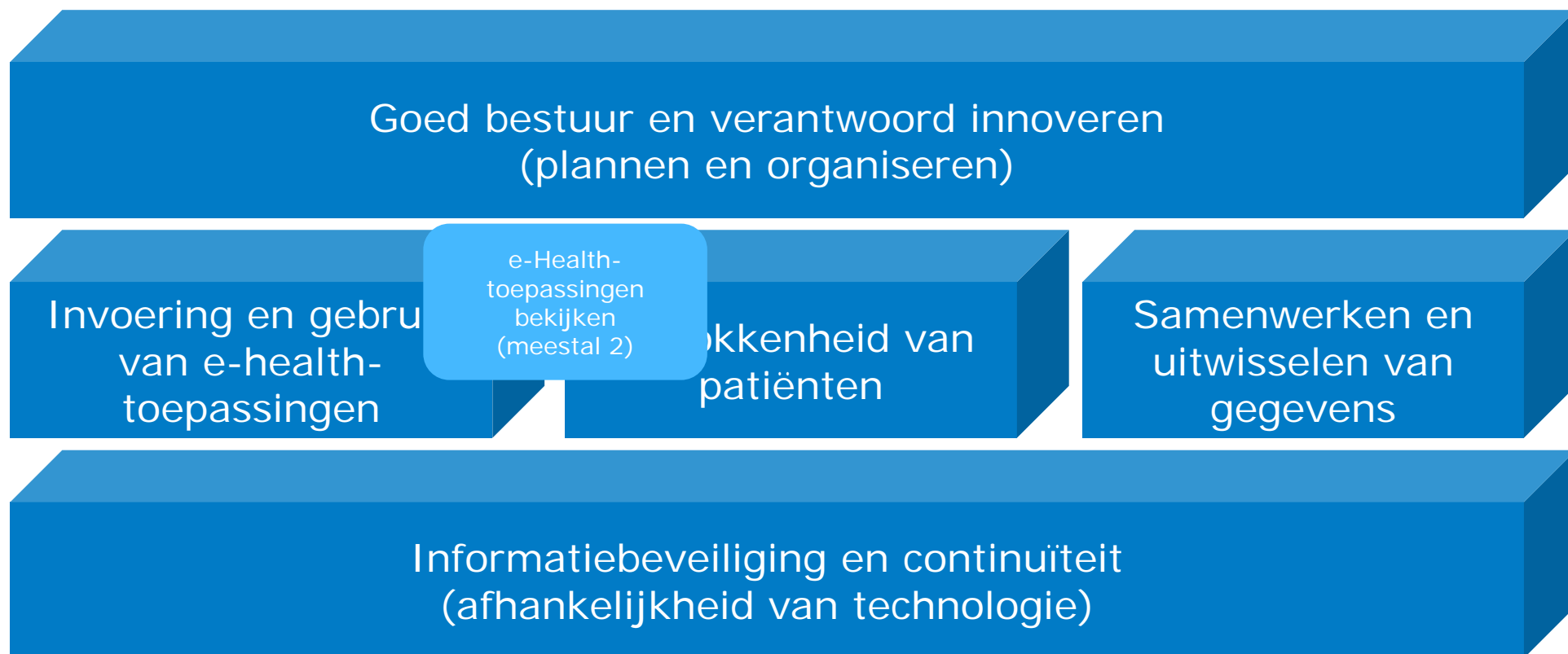

Wat als dit niet geregeld is:

- › Niet duidelijk of ICT-keuzes de doelen van de organisatie ondersteunen
- › Niet de juiste belanghebbenden en deskundigen betrokken bij keuzes, niet de juiste afwegingen
- › Gebrek aan samenhang in ICT-landschap (langdurig)
- › Keuzes sluiten slecht aan bij bestaande omgeving en/of bij wat nodig is
- › Onvoorziene risico's (bv. informatiebeveiliging, kosten, gevolgen voor patiënten)
- › Cruciale taken niet belegd (bv. bewaken architectuur, informatiebeveiliging, contractbewaking)
- › IT-organisatie niet opgewassen tegen de ambities van de organisatie

Waar letten we op?

Invoering en gebruik van e-health-toepassingen

- Procedure aanwezig
- Programma's van eisen
- Risicoanalyses
- Instructie van gebruikers
- Formele vrijgave na testen
- Onderhoudsplan

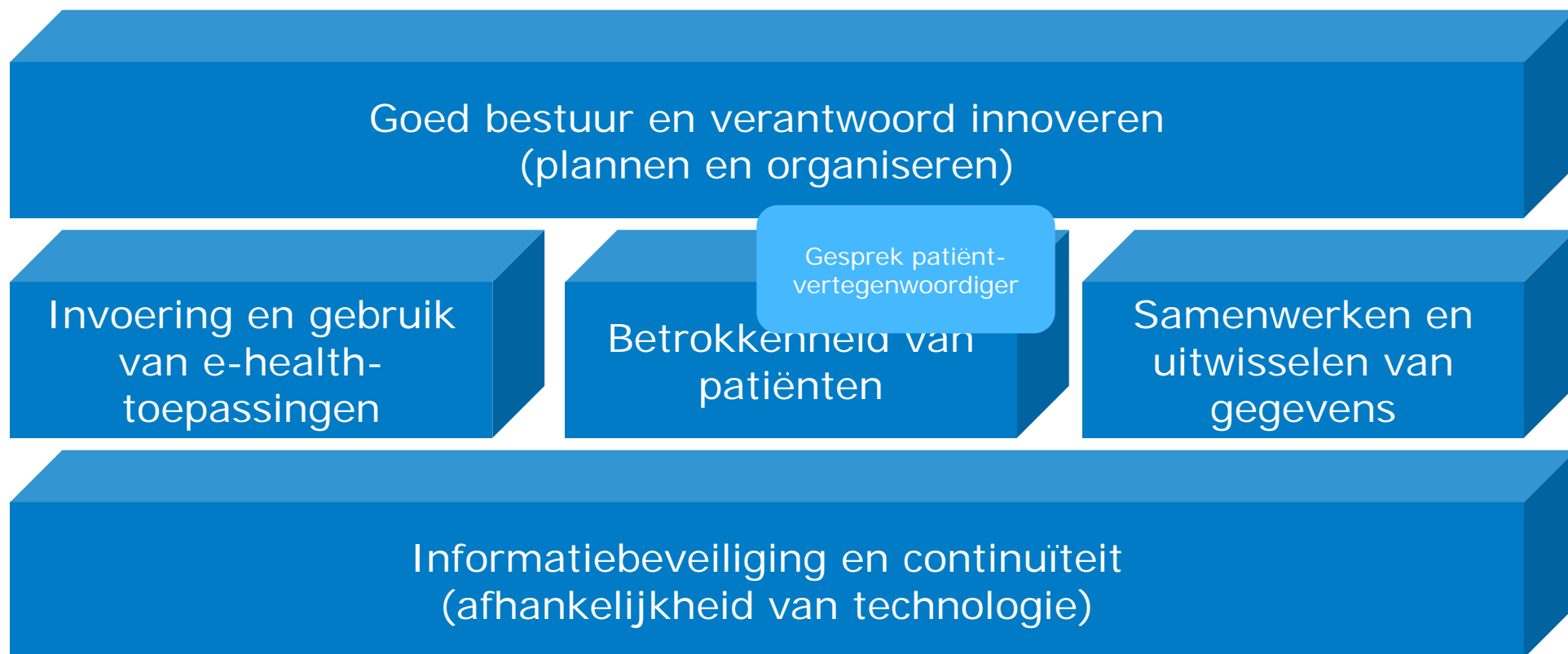

Wat als dit niet geregeld is:

- › Proefondervindelijke werkwijze bij invoeren (vallen – opstaan)
- › Geen beeld van wat er nodig is en of datgene wat je aanschaft daarbij past
- › Niet bewust nagedacht over gevolgen voor gebruikers of patiënten
- › Slecht voorbereide gebruikers; gebruikersfouten
- › Weinig gemotiveerde gebruikers
- › Niet tijdig ondersteuning beschikbaar wanneer nodig of alleen tegen onverwachte kosten

Waar letten we op?

Betrokkenheid van cliënten

- Cliëntvertegenwoordiging betrekken bij keuzes
- Past de e-health bij de cliënt?
- Duidelijke informatie
- Cliënt informeren over eventuele risico's
- Ondersteuning voor cliënten bij het gebruik

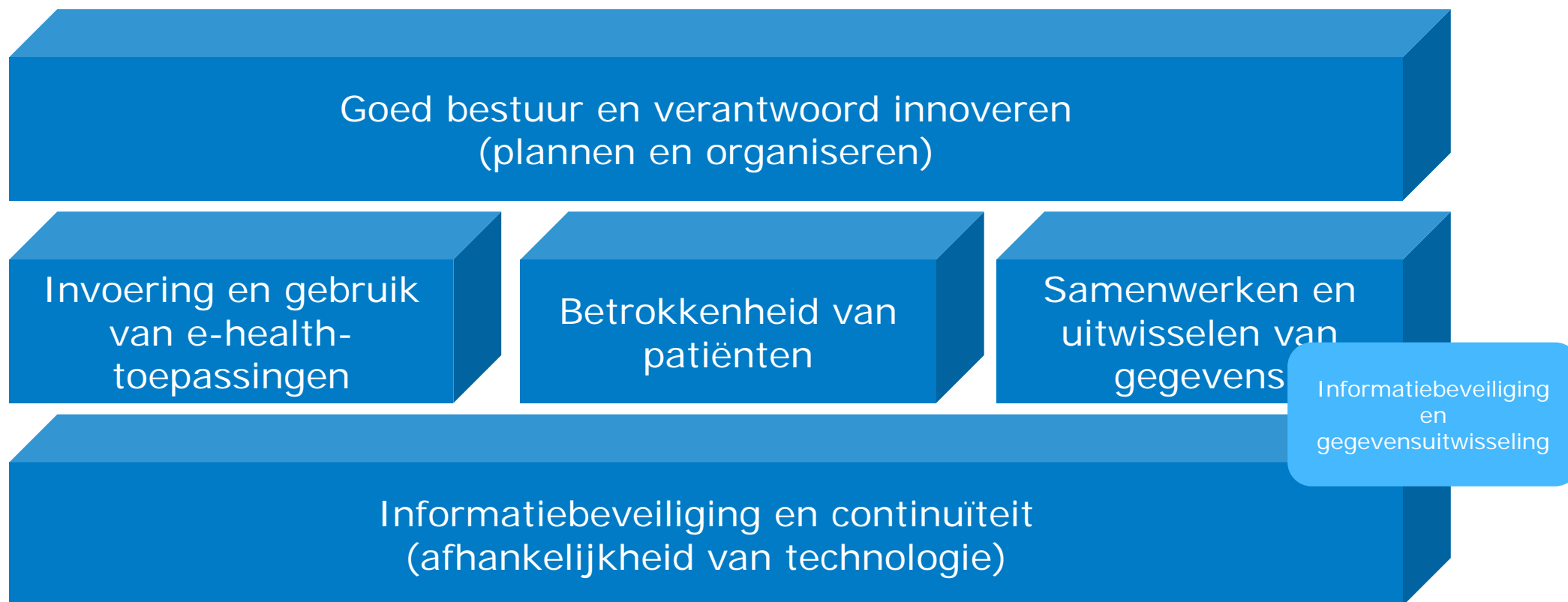

Wat als dit niet geregeld is:

- › e-health-toepassingen sluiten niet goed aan op prioriteiten en verwachtingen van cliënten
- › e-health-toepassingen worden weinig of niet gebruikt
- › cliënten gebruiken e-health verkeerd of hebben onjuiste verwachtingen over de dienst (bv. vals gevoel van veiligheid)
- › cliënten komen er niet uit en laten het erbij zitten

Waar letten we op?

Samenwerken in het netwerk en uitwisselen van gegevens

- Bij samenwerking gegevensbehoefte in beeld
- Inrichten noodzakelijke elektronische gegevensdiensten
- Afspraken over medicatieoverdracht
- Uitwisselingsovereenkomsten
- Toestemming patiënt vastleggen

Wat als dit niet geregeld is:

- › Zorgaanbieder weet niet of zorgprofessionals tijdig de juiste informatie hebben over hun patiënten
- › Informatieoverdracht is moeizaam en/of onvolledig
- › Bij voorschrijven van medicatie is er mogelijk geen goed beeld van de huidige medicatie van de patiënt
- › De beveiliging van de uitwisseling is ondermaats en gevoelig voor bedreigingen
- › Informatie wordt uitgewisseld zonder dat patiënten dat weten

Informatiebeveiliging en continuïteit

- Aantoonbaar naleven NEN 7510 (audit en verbetermaatregelen)
- Continuïteitsmaatregelen (ingevoerd en getest)

Wat als dit niet geregeld is:

- › De zorgaanbieder heeft geen duidelijk beeld van bedreigingen en beheersmaatregelen op het gebied van informatiebeveiliging
- › De informatiesystemen zijn mogelijk gevoelig voor onbevoegde toegang (bv. ransomware)
- › Personeel is mogelijk makkelijk te misleiden door kwaadwillenden
- › De cultuur is mogelijk niet bevorderlijk voor de vertrouwelijkheid van informatie, vertrouwen in de zorg loopt gevaar
- › Vertrouwelijkheid, integriteit en beschikbaarheid van informatie lopen gevaar, en daarmee de continuïteit van zorg
- › ICT-storingen worden niet adequaat opgevolgd

Wat zien we dus graag?

- Duidelijke governance
- Heldere invoerprocedures met risicoanalyse
- Betrokkenheid van patiënten
- Visie op informatiedeling bij samenwerking
- Continue verbetering van informatiebeveiliging

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

*Voor goede en veilige zorg,
zoals je die je eigen kind,
familie en naasten gunt.*

www.igj.nl